

HODNOCENÍ V DESETI BODECH

**profesní a odborové svazy při ČMKOS hodnotí vedení MK
v letech 2022 až 2025 podle „Desatera pro kulturu 2022“**

DESATERO PRO KULTURU

profesní a odborové svazy při ČMKOS novému vedení Ministerstva kultury ČR

1. Zachování sociálního dialogu na úrovni MK ČR
2. Výrazné zvýšení prostředků na kulturu ze strany státu
3. Zachování a upevnění zaměstnaneckých poměrů, rozvoj personálních kapacit v kultuře
4. Zvyšování platů
5. Posouzení fungování příspěvkových organizací vs. nová právní forma kulturních institucí
6. Status profesionálního umělce
7. Národní plán obnovy a investice do infrastruktury v oblasti kultury
8. Posilování významu kultury a veřejné kulturní služby, zákon o kultuře
9. Ochrana kulturního dědictví a dodržování mezinárodních závazků ČR
10. Knihovny a muzea

1. Zachování sociálního dialogu na úrovni MK ČR

1. Zachování sociálního dialogu na úrovni MK ČR

- První jednání pracovní skupiny RHSD pro kulturní otázky na MK bylo svoláno po urgencích zástupců odborů až několik měsíců od ustavení nové vlády.

1. Zachování sociálního dialogu na úrovni MK ČR

- První jednání pracovní skupiny RHSD pro kulturní otázky na MK bylo svoláno po urgencích zástupců odborů až několik měsíců od ustavení nové vlády.
- Vedení sociálního dialogu ze strany MK bylo problematické, řada rozhodnutí byla ministerstvem provedena bez ohledu na názor sociálních partnerů, případně byly předloženy pouze informativně.

2. Výdaje státu na kulturu

2. Výdaje státu na kulturu

- Po nástupu ministra Martina Baxy se výdaje státního rozpočtu na kulturu snížily.

2. Výdaje státu na kulturu

- Po nástupu ministra Martina Baxy se výdaje státního rozpočtu na kulturu snížily.
- Snížení prostředků pro příspěvkové kulturní organizace zřizované MK a rostoucí inflace vedly k omezování řady činností a k rušení pracovních míst bez ohledu na zákonné povinnosti a úkoly těchto institucí.

2. Výdaje státu na kulturu

- Po nástupu ministra Martina Baxy se výdaje státního rozpočtu na kulturu snížily.
- Snížení prostředků pro příspěvkové kulturní organizace zřizované MK a rostoucí inflace vedly k omezování řady činností a k rušení pracovních míst bez ohledu na zákonné povinnosti a úkoly těchto institucí.
- Dotační titul Státní podpory profesionálních divadel, symfonických orchestrů a pěveckých sborů zůstává stále podhodnocen, pro rok 2026 je navrhováno opět výrazné snížení jeho prostředků.

2. Výdaje státu na kulturu

- Po nástupu ministra Martina Baxy se výdaje státního rozpočtu na kulturu snížily.
- Snížení prostředků pro příspěvkové kulturní organizace zřizované MK a rostoucí inflace vedly k omezování řady činností a k rušení pracovních míst bez ohledu na zákonné povinnosti a úkoly těchto institucí.
- Dotační titul Státní podpory profesionálních divadel, symfonických orchestrů a pěveckých sborů zůstává stále podhodnocen, pro rok 2026 je navrhováno opět výrazné snížení jeho prostředků.
- Navýšení rozpočtu MK v roce 2025 bylo významně ovlivněno dočasnými evropskými prostředky z Národního plánu obnovy a podílem církevních náhrad z důvodu inflační doložky obsažené v zákoně o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi.

2. Výdaje státu na kulturu

- Návrh státního rozpočtu na rok 2026 předpokládá pokles v kapitole MK o 3,39 miliard korun.

2. Výdaje státu na kulturu

- Návrh státního rozpočtu na rok 2026 předpokládá pokles v kapitole MK o 3,39 miliard korun.
- MK rezignovalo na snahu dosáhnout proklamovaného 1 % výdajů státu na kulturu.

2. Výdaje státu na kulturu

- Návrh státního rozpočtu na rok 2026 předpokládá pokles v kapitole MK o 3,39 miliard korun.
- MK rezignovalo na snahu dosáhnout proklamovaného 1 % výdajů státu na kulturu.
- Poměr výdajů státu na kulturu má opět klesnout, a to na úroveň 0,67 % bez náhrad církvím.

Vývoj rozpočtu MK ČR bez náhrad církvím a poměr k výdajům státního rozpočtu

2022	14,11 mld. Kč	0,69 %
2023	16,11 mld. Kč	0,72 %
2024	13,83 mld. Kč	0,63 %
2025	18,46 mld. Kč	0,79 %
2026	15,00 mld. Kč	0,67 %
2027	14,02 mld. Kč	0,61 %
2028	13,65 mld. Kč	0,57 %

3. Zaměstnanost, rozvoj personálních kapacit v kultuře

3. Zaměstnanost, rozvoj personálních kapacit v kultuře

- Vládní úspory snížily finanční prostředky i na platy v příspěvkových organizacích MK, což vedlo k propouštění zaměstnanců a k nárůstu zátěže pro ty zbývající.

Snížení příspěvku na provoz organizací MK ČR

2022	6,04 mld. Kč	
2023	6,24 mld. Kč	+ 0,20 mld. Kč
2024	5,70 mld. Kč	- 0,54 mld. Kč
2025	6,64 mld. Kč	+ 0,94 mld. Kč
2026	6,25 mld. Kč	- 0,39 mld. Kč
2027	6,25 mld. Kč	0 mld. Kč
2028	6,25 mld. Kč	0 mld. Kč

3. Zaměstnanost, rozvoj personálních kapacit v kultuře

- Vládní úspory snížily finanční prostředky i na platy v příspěvkových organizacích MK, což vedlo k propouštění zaměstnanců a k nárůstu zátěže pro ty zbývající.
- Návrhy změn zákoníku práce předložené především ODS a TOP 09 (např. návrh na zavedení institutu výpovědi bez udání důvodu) směřovaly k dalšímu znevýhodnění zaměstnanců.

4. Zvyšování platů

4. Zvyšování platů

- Za vlády premiéra Petra Fialy došlo k dramatickému propadu reálných mezd a platů zaměstnanců v kultuře, a to až o 22 %.

4. Zvyšování platů

- Za vlády premiéra Petra Fialy došlo k dramatickému propadu reálných mezd a platů zaměstnanců v kultuře, a to až o 22 %.
- Nechuť vlády k pravidelnému navyšování platů v první tarifní platové tabulce vedla k propadu až 2/3 platových tarifů pod úroveň minimální mzdy a minimálních zaručených platů.

Příloha č. 1 k nařízení vlády č. 341/2017 Sb. k 1. 1. 2025

Platový stupeň	Počet let započitatelné praxe	Platová třída															
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1	do 1 roku	13540	14440	15390	16420	17530	18750	20080	21530	23110	24790	26680	28650	30810	33170	35740	38530
2	do 2 let	13910	14860	15850	16940	18120	19370	20720	22250	23840	25620	27560	29600	31860	34290	36970	39860
3	do 4 let	14320	15320	16330	17450	18670	19980	21400	22980	24650	26480	28530	30620	32950	35490	38250	41240
4	do 6 let	14740	15760	16850	17990	19280	20630	22100	23730	25460	27380	29470	31630	34060	36700	39590	42680
5	do 9 let	15210	16250	17370	18560	19880	21290	22820	24520	26310	28290	30460	32730	35240	37970	40960	44160
6	do 12 let	15680	16750	17890	19140	20520	21960	23570	25350	27180	29220	31500	33850	36450	39270	42380	45700
7	do 15 let	16140	17290	18470	19760	21170	22690	24330	26180	28120	30220	32580	35020	37700	40650	43860	47310
8	do 19 let	16640	17820	19060	20380	21860	23430	25120	27050	29060	31240	33680	36240	39010	42060	45430	48980
9	do 23 let	17150	18370	19660	21040	22580	24200	25970	27950	30030	32310	34820	37470	40370	43560	47020	50710
10	do 27 let	17720	18970	20290	21720	23330	25000	26800	28900	31060	33400	36020	38780	41790	45070	48690	52480
11	do 32 let	18250	19540	20950	22430	24110	25840	27740	29910	32120	34570	37280	40120	43240	46670	50400	54380
12	nad 32 let	18840	20180	21630	23150	24910	26690	28660	30920	33220	35770	38570	41520	44770	48310	52170	56320

4. Zvyšování platů

- Za vlády premiéra Petra Fialy došlo k dramatickému propadu reálných mezd a platů zaměstnanců v kultuře, a to až o 22 %.
- Nechuť vlády k pravidelnému navyšování platů v první tarifní platové tabulce vedla k propadu až 2/3 platových tarifů pod úroveň minimální mzdy a minimálních zaručených platů.
- Životní úroveň zaměstnanců kultury byla snížena i dopady tzv. úsporného balíčku, tedy navýšením daňové zátěže nebo např. snížením prostředků na tvorbu FKSP na 1 %.

4. Zvyšování platů

- Za vlády premiéra Petra Fialy došlo k dramatickému propadu reálných mezd a platů zaměstnanců v kultuře, a to až o 22 %.
- Nechuť vlády k pravidelnému navyšování platů v první tarifní platové tabulce vedla k propadu až 2/3 platových tarifů pod úroveň minimální mzdy a minimálních zaručených platů.
- Životní úroveň zaměstnanců kultury byla snížena i dopady tzv. úsporného balíčku, tedy navýšením daňové zátěže nebo např. snížením prostředků na tvorbu FKSP na 1 %.
- Ministr kultury Martin Baxa se nedokázal dostatečně zasadit o zlepšení situace v oblasti odměňování zaměstnanců kultury.

5. Příspěvkové organizace vs. nová právní forma kulturních institucí

5. Příspěvkové organizace vs. nová právní forma kulturních institucí

- Nebyla vypracována přislíbená analýza nedostatků fungování příspěvkových organizací a přínosů nové právní formy pro činnost kulturních institucí.

5. Příspěvkové organizace vs. nová právní forma kulturních institucí

- Nebyla vypracována přislíbená analýza nedostatků fungování příspěvkových organizací a přínosů nové právní formy pro činnost kulturních institucí.
- Zákon o VKI byl ministerstvem kultury dlouho připravován pouze s Asociací profesionálních divadel ČR. Opakované výzvy sociálních partnerů k participaci na tvorbě tohoto zákona byly ze strany vedení MK ignorovány.

5. Příspěvkové organizace vs. nová právní forma kulturních institucí

- Nebyla vypracována přislíbená analýza nedostatků fungování příspěvkových organizací a přínosů nové právní formy pro činnost kulturních institucí.
- Zákon o VKI byl ministerstvem kultury dlouho připravován pouze s Asociací profesionálních divadel ČR. Opakované výzvy sociálních partnerů k participaci na tvorbě tohoto zákona byly ze strany vedení MK ignorovány.
- Významná část připomínek ze strany odborových svazů se ukázala být ve shodě s připomínkami dalších rezortů a odborné veřejnosti.

5. Příspěvkové organizace vs. nová právní forma kulturních institucí

- Nebyla vypracována přislíbená analýza nedostatků fungování příspěvkových organizací a přínosů nové právní formy pro činnost kulturních institucí.
- Zákon o VKI byl ministerstvem kultury dlouho připravován pouze s Asociací profesionálních divadel ČR. Opakované výzvy sociálních partnerů k participaci na tvorbě tohoto zákona byly ze strany vedení MK ignorovány.
- Významná část připomínek ze strany odborových svazů se ukázala být ve shodě s připomínkami dalších rezortů a odborné veřejnosti.
- Přes dílčí úpravy v původní verzi návrhu zůstává zákon o VKI neefektivním a rizikovým právním předpisem.

6. Status (profesionálního) umělce

6. Status (profesionálního) umělce

- Návrh Statusu umělce byl implementován do právního řádu ČR v minimalizovaném rozsahu kvůli zachování podmínek čerpání prostředků z Národního plánu obnovy.

6. Status (profesionálního) umělce

- Návrh Statusu umělce byl implementován do právního řádu ČR v minimalizovaném rozsahu kvůli zachování podmínek čerpání prostředků z Národního plánu obnovy.
- Přijatý návrh Statusu umělce je zcela nedostatečný nástroj, a to z důvodu:

6. Status (profesionálního) umělce

- Návrh Statusu umělce byl implementován do právního řádu ČR v minimalizovaném rozsahu kvůli zachování podmínek čerpání prostředků z Národního plánu obnovy.
- Přijatý návrh Statusu umělce je zcela nedostatečný nástroj, a to z důvodu:
 - nedostatečného vymezení podmínek pro přiznání tohoto statusu,

6. Status (profesionálního) umělce

- Návrh Statusu umělce byl implementován do právního řádu ČR v minimalizovaném rozsahu kvůli zachování podmínek čerpání prostředků z Národního plánu obnovy.
- Přijatý návrh Statusu umělce je zcela nedostatečný nástroj, a to z důvodu:
 - nedostatečného vymezení podmínek pro přiznání tohoto statusu,
 - chybějících konkrétních opatření a postupů pro podporu umělců (např. v době krize – viz koronavirová pandemie).

7. Národní plán obnovy a investice do infrastruktury v oblasti kultury

7. Národní plán obnovy a investice do infrastruktury v oblasti kultury

- Současné vedení MK dobře zpracovalo nástroje čerpání prostředků z Národního plánu obnovy. Výši prostředků tohoto programu však vyjednal předchozí ministr kultury Lubomír Zaorálek; díky němu kultura z tohoto mimořádného evropského dotačního titulu nevypadla.

7. Národní plán obnovy a investice do infrastruktury v oblasti kultury

- Současné vedení MK dobře zpracovalo nástroje čerpání prostředků z Národního plánu obnovy. Výši prostředků tohoto programu však vyjednal předchozí ministr kultury Lubomír Zaorálek; díky němu kultura z tohoto mimořádného evropského dotačního titulu nevypadla.
- Národní plán obnovy se pozitivně propsal do procesu digitalizace našeho kulturního dědictví.

7. Národní plán obnovy a investice do infrastruktury v oblasti kultury

- Současné vedení MK dobře zpracovalo nástroje čerpání prostředků z Národního plánu obnovy. Výši prostředků tohoto programu však vyjednal předchozí ministr kultury Lubomír Zaorálek; díky němu kultura z tohoto mimořádného evropského dotačního titulu nevypadla.
- Národní plán obnovy se pozitivně propsal do procesu digitalizace našeho kulturního dědictví.
- Prostředky z některých komponent Národního plánu obnovy mohly čerpat také státní kulturní instituce; až v následujícím období však bude možné zhodnotit efektivitu, rozložení a skutečný dopad vynaložených prostředků.

8. Posilování významu kultury a veřejné kulturní služby

8. Posilování významu kultury a veřejné kulturní služby

- Posilování významu kultury a veřejné služby zůstává jen u deklarací a politických frází. V realitě kulturní instituce bojují stále více o „přežití“, veřejná kulturní služba zůstala na okraji zájmu vlády.

8. Posilování významu kultury a veřejné kulturní služby

- Posilování významu kultury a veřejné služby zůstává jen u deklarací a politických frází. V realitě kulturní instituce bojují stále více o „přežití“, veřejná kulturní služba zůstala na okraji zájmu vlády.
- Společenský a sociální status zaměstnanců kultury se propadl z důvodu největšího poklesu reálných platů v sektoru veřejné správy.

8. Posilování významu kultury a veřejné kulturní služby

- Posilování významu kultury a veřejné služby zůstává jen u deklarací a politických frází. V realitě kulturní instituce bojují stále více o „přežití“, veřejná kulturní služba zůstala na okraji zájmu vlády.
- Společenský a sociální status zaměstnanců kultury se propadl z důvodu největšího poklesu reálných platů v sektoru veřejné správy.
- Důsledkem neřešených problémů v oblasti odměňování a nízkých platů v kultuře je pokračující snižování konkurenceschopnosti na trhu práce.

9. Ochrana kulturního dědictví a dodržování mezinárodních závazků ČR

9. Ochrana kulturního dědictví a dodržování mezinárodních závazků ČR

- Ochrana kulturního dědictví je neustálým omezováním finančních zdrojů, personálních kapacit a zákonnými úpravami (např. stavební zákon) marginalizována.

9. Ochrana kulturního dědictví a dodržování mezinárodních závazků ČR

- Ochrana kulturního dědictví je neustálým omezováním finančních zdrojů, personálních kapacit a zákonnými úpravami (např. stavební zákon) marginalizována.
- Nastalá světová politická krize v důsledku války na Ukrajině ukázala nepřipravenost krizových procesů v oblasti ochrany našeho kulturního dědictví. Žádná vláda nevytvořila podmínky pro skutečnou realizaci krizových mechanismů, které by bylo možné aplikovat alespoň na naše nejvýznamnější kulturní statky.

9. Ochrana kulturního dědictví a dodržování mezinárodních závazků ČR

- Ochrana kulturního dědictví je neustálým omezováním finančních zdrojů, personálních kapacit a zákonnými úpravami (např. stavební zákon) marginalizována.
- Nastalá světová politická krize v důsledku války na Ukrajině ukázala nepřipravenost krizových procesů v oblasti ochrany našeho kulturního dědictví. Žádná vláda nevytvořila podmínky pro skutečnou realizaci krizových mechanismů, které by bylo možné aplikovat alespoň na naše nejvýznamnější kulturní statky.
- Za nynější ekonomické situace je náprava situace problematická a nemá ani dostatečnou politickou podporu.

10. Knihovny a muzea – zvyšování dostupnosti a přístupnosti kultury

10. Knihovny a muzea – zvyšování dostupnosti a přístupnosti kultury

- Konsolidační rozpočtová opatření současné vlády významným způsobem oslabila jeden z hlavních cílů Státní kulturní politiky na roky 2021–2025 (tj. zvyšování dostupnosti a přístupnosti kultury).

10. Knihovny a muzea – zvyšování dostupnosti a přístupnosti kultury

- Konsolidační rozpočtová opatření současné vlády významným způsobem oslabila jeden z hlavních cílů Státní kulturní politiky na roky 2021–2025 (tj. zvyšování dostupnosti a přístupnosti kultury).
- Směřování k otevřenosti, širší paletě služeb nabízených čtenářům a návštěvníkům muzeí a knihoven by nemělo překrývat, nýbrž doplňovat odborné poslání paměťových institucí.

KAM KRÁČÍŠ, ČESKÁ KULTURO?

KAM TĚ VEDEME, ČESKÁ KULTURO?

Děkuji za pozornost.